

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
İthalat Genel Müdürlüğü**

**DAMPİNG SORUŞTURMASI
NİHAİ BİLDİRİM RAPORU**

**ÇİN HALK CUMHURİYETİ MENŞELİ “GÜCÜ 15kW’I
GEÇMEYEN DİZEL MOTORLAR”**

DMS.278.00.2021

8 KASIM 2021

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Kapsam ve yasal dayanak

(1) Bu bildirim, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelikten (Yönetmelik) oluşan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat (Mevzuat) hükümleri çerçevesinde yürütülen dumping soruşturması sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi ve bulguları içermektedir.

1.2 Soruşturma

(1) Yerli üretici Anadolu Motor Üretim ve Pazarlama A.Ş. (Anadolu Motor) tarafından yapılan başvuru üzerine, 8408.90.41.90.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında yer alan “gücü 15kW’ı geçmeyen dizel motorlar”ın Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli olanlarına yönelik olarak 1/4/2021 tarihli ve 31441 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine ilişkin Tebliğ (Tebliğ No:2021/10) ile bir dumping soruşturması başlatılmıştır.

(2) T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülen bahse konu dumping soruşturmasında nihai bildirimden ilgili taraflarla paylaşılması aşamasına gelinmiştir.

1.3 Yerli üretim dalının temsili

(1) Başvuru aşamasında sunulan delillerden, Yönetmeliğin 18 inci ve 20 nci maddeleri uyarınca başvuruda bulunan yerli üretici Anadolu Motor firmasının yerli üretim dalını temsil etme niteliğini haiz olduğu ve başvurunun yerli üretim dalı adına yapıldığı anlaşılmış olup soruşturma sırasında bu durumu değiştirecek bir bulguya ulaşılmamıştır. Bu kapsamda, Anadolu Motor firması, bu raporun ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.4 Soruşturma dönemi ve zarar inceleme dönemi

(1) Damping belirlemesi için 1/7/2019-30/6/2020 dönemi, soruşturma dönemi (SD) olarak kabul edilmiştir. Zarar belirlemelerinde ise veri toplama ve değerlendirme için 2017-2019 dönemindeki 3 yıl ile SD’yi kapsayan dönem zarar inceleme dönemi olarak belirlenmiştir.

1.5 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlık tarafından tespit edilen ÇHC’deki üreticilerine/ihracatçılarına, soruşturma konusu ülke menşeli ürün ihracatı gerçekleştiren tacirlerine, Türkiye’de yerleşik ithalatçılarına ve ayrıca soruşturmaya konu ülkede yerleşik diğer üreticilere/ihracatçılara iletilebilmesini teminen söz konusu ülkenin Ankara’daki Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgi ve belgeleri temin etmiştir.

(5) Soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştirdiği tespit edilen ve kendisine soru formu gönderilmiş olan firmaların 11 tanesinden cevap alınmıştır. Kendilerine soru formu gönderilmiş olan ve SD’de soruşturma konusu ürünün Türkiye’ye ihracatını gerçekleştirdiği tespit edilen ÇHC’de yerleşik üretici/ihracatçı ile soruşturma konusu ülke menşeli ürün ihracatı gerçekleştiren tacir firmalardan hiçbiri soru formu cevabını Bakanlığa iletmemiştir.

(6) Tarafların soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden Mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlarına bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.6 Yerinde doğrulama soruşturması

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde yerli üretim dalı nezdinde çevrimiçi yerinde doğrulama soruşturması gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1. Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) Soruşturma konusu ürün, 8408.90.41.90.00 GTİP altında yer alan “(dizel veya yarı dizel) sıkıştırma ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorların, diğerlerinden gücü 15kW’ı geçmeyenler”dir.

(2) Soruşturma konusu dizel motorlar, güçleri 6,5 ila 17 beygir (HP) arasında değişen, marşlı veya iple çalıştırılmalı, dört zamanlı, hava soğutmalı ve tek silindirli motorlardır.

(3) Dizel motorların ana parçaları olan gövde, ön ana yatak flanşı, ilk hareket kasnağı, pistonu, silindir kafası ve külbütör kapağı alüminyum alaşımdan; volan, arka kapak ve silindiri dökme demirden; krank mili, kam mili ve biyeli (piston kolu) dövme çelikten; yakıt deposu, volan muhafazası ve yan hava yönlendiricileri sacdan üretilmektedir.

(4) Dizel motor üretim süreci talaşlı imalat, montaj ve test ana aşamalarından oluşmaktadır. Talaşlı imalat aşamasında, gövde, silindir, silindir kafası, krank mili, kam mili, biyel, flanş ve kapaklar, volan, dişliler ve miller, her biri için özel tezgâhlarda olmak üzere tornalama, frezeleme, delme/diş çekme, broşlama, endüstriyel sertleştirme, taşlama, rektifiye, honlama, dişli açma ve traşlama, dengeleme ve yıkama gibi üretim süreçlerinden geçirilmektedir. Tüm operasyonları tamamlanmış parçalar nihai kontrole tabi tutulup uygunluğu onaylandıktan sonra montaj için ambar stoklarına alınmaktadır. Montaj aşamasında, ambardan alınan ham veya yarı mamul parçalar öncelikle metal yıkama ünitesinde, yağ alma ve durulama işlemlerine tabi tutulmaktadır. Montaj hatlarına alınan ham ve yarı mamul parçalar, iş emrinde belirtilen motor

tip ve versiyonuna göre montajı yapılarak ürün haline getirilmektedir. Montajı biten motorlar test bölümünde test edilir. Test aşaması tamamlandıktan sonra bitirme bandına gönderilen motorların aksesuarları takılmaktadır. Montajı tamamlanmış ürünler kalite yönetim bölümü tarafından onaylandıktan sonra ambalajlama ve sevkiyat işlemlerine tabi tutulmaktadır.

(5) Bahse konu dizel motorlar, çapa makineleri, hafif inşaat makineleri, motopomplar ve jeneratörlerde kullanılabilmektedir.

(6) Soruşturma konusu ürünün bazı ithalatçıları, gücü 15 kW'yı geçmeyen birden fazla silindirli ve/veya su soğutmalı dizel motorların yerli üretim dalı tarafından karşılanmadığı iddiasını ileri sürmüşlerdir. Yerli üretim dalı konuya ilişkin yazılı beyanında, Genel Müdürlükçe özellikle teknik özellikler ve kullanım alanları itibariyle gücü 15 kW'yı geçmeyen diğer dizel motorlardan farklılıklar gösterdiği değerlendirilen birden fazla silindirli veya su soğutmalı dizel motorların soruşturma kapsamından ve soruşturma sonucunda alınması muhtemel bir dampinge karşı önlemden hariç tutulmasının uygun olduğunu ifade etmiştir.

(7) Soruşturma konusu ürünün bazı ithalatçıları, soruşturma konusu ürünün gücü 4,2; 5; 5,5; 6; 9; 10; 11 HP olanlar ve 17-20,4 HP aralığında olanlar ile 10-15 kW (takribî 13,41-20,12 HP) aralığında olanlar gibi belirli tiplerinin yerli üretim dalı tarafından karşılanmadığını; diğer bazı ithalatçıları ise gücü 6,5 HP ve 3,5-6,5 kW (takribî 4,7-8,72 HP) arasında olanlar gibi tiplerinin piyasaya çok az sayıda sürüldüğünü, pazarın kalite ve maliyet beklentilerini karşılayamadığı için pazarda kabul görmediğini iddia etmişlerdir. Yerli üretim dalının ürün gamı hâlihazırda soruşturma konusu ürünün 5 ayrı güçteki (6,5;8,5;12;13 ve 17 HP) temel tiplerini kapsamaktadır. Yerli üretim dalı ayrıca, söz konusu ürünün çalışması esnasında motor güçlerinde aşağı ve yukarı yönlü küçük değişiklikler gerçekleşebileceğini ve yakın güce sahip motorların (örneğin 3,5 HP ile 6,5 HP dizel motorların küçük tarım aletlerinde) birbirine alternatif olabileceğini belirtmiştir. İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat çerçevesinde, yerli üretim dalının ilgili ürünün tüm tiplerini üretmek gibi bir zorunluluğu bulunmamakta olup yerli üretim dalı tarafından sunulan bilgi ve belgeler ile gerçekleştirilen yerinde doğrulama soruşturması neticesinde yerli üretim dalının ürün kompozisyonunun soruşturma konusu ürünün temel tiplerini içerdiği değerlendirilmiştir.

(8) Soruşturma konusu ürünün bazı ithalatçıları tarafından, soruşturma konusu ürünün 1500 devir/dakika'ya sahip olanları ile farklı krank miline sahip tiplerinin yerli üretim dalı tarafından karşılanmadığı iddia edilmiştir. Yerli üretim dalı tarafından mezkûr iddiaya ilişkin sunulan yazılı beyanda, gücü 15 kW'yı geçmeyen hava soğutmalı dizel motorların 1500 devir/dakika'da çalışacak şekilde ve krank çıkışlarının talep edilen ölçülerde üretilebileceği ifade edilmiştir. İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat çerçevesinde, yerli üretim dalının ilgili ürünün tüm tiplerini üretmek gibi bir zorunluluğu bulunmamakta olup yerli üretim dalı tarafından sunulan bilgi ve belgeler kapsamında yerli üretim dalının ürün kompozisyonunun soruşturma konusu ürünün temel tiplerini içerdiği değerlendirilmiştir.

(9) Soruşturma konusu ürünün bir ithalatçısı, 10 HP hava soğutmalı dizel marine motorların yerli üretim dalı tarafından üretilmediğini iddia etmiştir. Söz konusu ürüne ilişkin yapılan inceleme neticesinde, belirli deniz taşıtlarını hareket ettirme işlevi gördüğü anlaşılan "tek silindirli, hava soğutmalı dizel marine/deniz motoru" tanımlı ürünün kullanılmamış olup gücü 50 kW'yı geçmeyenlerden nihai kullanıma tabi olanlarının yürürlükteki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde 8408.10.23.00.00 GTİP altında;

kullanılmamış olup 50 kW' yı geçmeyenlerden nihai kullanıma tabi olmayanlarının ise 8408.10.27.00.00 GTİP altında sınıflandırıldığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla, mezkur iddiaya konu ürünlerin, hâlihazırda soruşturma konusu ürünün sınıflandırıldığı 8408.90.41.90.00 GTİP altında yer almadığı değerlendirilmiştir.

(10) Soruşturma konusu ürünün bir ithalatçısı tarafından, yerli üretim dalı tarafından üretilen 8,5; 12; 13 ve 17 HP dizel motorların 1972 model eski motorlar olduğu ve İtalyan Lombardini firmasının ülkemizde de yakın gelecekte yürürlüğe girmesi beklenen emisyon normlarına uydurmadığı için bu motorların üretimini durdurduğunu ileri sürmüştür. Soruşturma konusu ürünün ana tiplerini temel teknolojik yeterlilikte üretebildiği tespiti yapılan yerli üretim dalı, mezkur iddiaya ilişkin olarak söz konusu emisyon normlarına uyumluluk sağlamaya ilişkin çalışmalarının devam ettiğini ve ilgili normların yürürlüğe girdiği tarihte uyumluluk sürecini tamamlamayı planladığını belirtmiştir.

(11) Soruşturma konusu ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan gücü 15kW'ı geçmeyen dizel motorlar'ın temel teknik ve fiziki özellikleri ile ana kullanım alanları itibariyle benzer özelliklere sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle, söz konusu ürünler Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde benzer ürün olarak kabul edilmiştir.

(12) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar genel niteliklidir ve bilgilendirme amacını taşımaktadır.

2.2 Ürünün ithalinde uygulanan gümrük vergisi ve diğer yükümlülükler

(1) Soruşturma konusu ürüne ait GTİP ve buna ait güncel gümrük vergileri aşağıdaki tabloda gösterildiği biçimdedir.

G.T.İ.P.	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)							İGV ORANI (%)	
	1	2	3	4	GTS ÜLKELERİ				8
					5	6	7		
8408.90.41.90.00	0	0	0	0	0	0	0	4,2	16,8

1: AB ve STA Ülkeleri, 2: Malezya, 3: Singapur, 4: Venezuela, 5: En Az Gelişmiş Ülkeler, 6: Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler, 7:Gelişme Yolundaki Ülkeler, 8: Diğer Ülkeler, 9: AB ve STA Ülkeleri, Malezya, Singapur ve Venezuela Haricindeki Tüm Ülkeler

(2) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatında %4,2 oranında gümrük vergisi tahsil edilmektedir. 16/1/2017 tarihli ve 2017/9750 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar kapsamında söz konusu ülke menşeli ürüne yönelik olarak %5,8 oranında ilave gümrük vergisi (İGV) yürürlüğe konulmuş; bahse konu İGV'nin 20/4/2020 tarihli ve 2430 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar kapsamında aynı oranda uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir. 27/6/2020 tarihli ve 2683 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Bazı İthalat Rejimi Kararına Ek Kararlar Hakkındaki 17/4/2020 tarihli ve 2424 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 20/4/2020 tarihli ve 2430 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar ile söz konusu İGV oranı %18 olarak

değiştirilmiş; 31/12/2020 tarihli ve 3351 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar ile de bahse konu İGV oranının %16,8 olarak uygulanması kararlaştırılmıştır.

(3) Öte yandan, 21/11/2013 tarihli ve 28828 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2013/23) ile soruşturma konusu dizel motorların ÇHC menşeli olanlarına yönelik olarak CIF ithalat bedelinin %152,48’i ile %165,18’i arasında değişen oranlarda; Hindistan menşeli olanlarına yönelik olarak ise CIF ithalat bedelinin %5,71’i ile 14,38’i arasında değişen oranlarda dampinge karşı önlemler yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu önlemler, 5 yıllık yürürlük süresinin bitiminden önce yerli üreticilerin İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat hükümleri çerçevesinde bir nihai gözden geçirme soruşturması açılması için başvuruda bulunmaması nedeniyle süre dolumu sonucunda 21/11/2018 tarihinde yürürlükten kalkmıştır.

3. DAMPINGE İLİŞKİN BELİRLEMELER

3.1 Genel açıklamalar

(1) Soruşturma konusu ülkede mukim üretici/ihracatçılardan hiçbiri soru formunu yanıtlamamış ve dolayısıyla işbirliğinde bulunmamıştır. Bu çerçevede, Yönetmeliğin 26 ncı maddesi hükümleri uyarınca, soruşturma konusu ülke için damping marjına ilişkin hesaplama ve değerlendirmeler eldeki mevcut verilere göre yapılmıştır.

3.2 Normal değer belirlenmesi

(1) ÇHC için normal değer, Yönetmeliğin 7 nci maddesi çerçevesinde, emsal ülke olarak değerlendirilen Türkiye’de benzer malın ortalama birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulmuştur. Normal değer tespitinde, söz konusu ülke koşullarına ilişkin ayarlamalar yapılmıştır.

3.3 İhraç fiyatının belirlenmesi

(1) İhraç fiyatı, Türkiye’ye ihracat amacıyla satılan soruşturma konusu ürün için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyat temelinde tespit edilmiştir. Bu çerçevede, soruşturma konusu ülkede yerleşik üretici/ihracatçıların işbirliğinde bulunmaması üzerine, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri esas alınarak SD için soruşturma konusu ürünün gerçekleşen ortalama CIF birim ithalat fiyatından birim sigorta ve birim navlun giderleri düşülerek elde edilen FOB birim ithalat fiyatı ihraç fiyatı olarak kabul edilmiştir.

3.4 Fiyat karşılaştırması

(1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı ticari aşamada karşılaştırılmıştır. FOB temelindeki ağırlıklı ortalama ihraç fiyatı fabrika çıkış aşamasındaki değer olarak dikkate alınmıştır. Bu bağlamda, oluşturulmuş normal değer ile ağırlıklı ortalama FOB ihraç fiyatı, ihracatçı firmaların lehine olacak şekilde aynı ticari aşamada kabul edilmiştir.

3.5 Damping marjı

(1) Yönetmeliğin 11 inci maddesi çerçevesinde damping marjı, soruşturma konusu ürün için tespit edilen normal değer ile ağırlıklı ortalama FOB ihraç fiyatının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. Bu kapsamda, CIF değer in yüzdesi olarak hesaplanan damping marjı ÇHC için %234,11 oranındadır.

4. ZARARA İLİŞKİN BELİRLEMELER

4.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülke menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının hacminde mutlak veya Türkiye tüketimine oranla nispi olarak artış olup olmadığı, dampingli ithalatın fiyatları ve bu fiyatların yerli üretim dalının fiyatları üzerindeki etkisini görmek için fiyat kırılması ile fiyat baskısı ve yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri incelenmiştir. Söz konusu inceleme için işbu raporun 1.4 maddesinde belirtilen zarar inceleme dönemi esas alınmıştır. İthalatın gelişiminin incelenmesinde, TÜİK verileri kullanılmıştır.

4.2 Ürünün genel ithalatının mutlak gelişimi ve fiyatları (Tablo 1a ve 1b)

(1) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı 2017 yılında 5.597 adet iken 2018 yılında azalış göstererek 4.307 adede düşmüş, 2019 yılında 7.097 adede; SD’de ise 10.639 adede yükselmiştir. Değer olarak bakıldığında ise, 2017 yılında 5.764.992 ABD doları olarak gerçekleşen genel ithalat, 2018 yılında 5.292.390 ABD dolarına; 2019 yılında ise 5.042.487 ABD dolarına gerilerken, SD’de 5.324.314 ABD dolarına yükselmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatının ortalama birim fiyatları incelendiğinde ise, 2017 yılında 1.030 ABD doları/adet olarak gerçekleşen birim fiyatın, 2018 yılında 1.229 ABD doları/adet’e yükseldiği, 2019 yılında 711 ABD doları/adet’e; SD’de ise 500 ABD doları/adet’e gerilediği görülmektedir.

4.3 Soruşturma konusu ithalatın mutlak gelişimi ve fiyatları (Tablo 1a ve 1b)

(1) ÇHC menşeli ithalatın gelişimi incelendiğinde, 2017 yılında 416 adet olarak gerçekleşen ithalat miktarının, 2018 yılında 451 adede; sonrasında önemli seviyede artış göstererek 2019 yılında 5.175 adede; SD’de ise 8.740 adede yükseldiği görülmektedir. Değer olarak bakıldığında ise, 2017 yılında 320.329 ABD doları olarak gerçekleşen söz konusu ithalat, 2018 yılında 388.115 ABD dolarına; 2019 yılında 1.393.690 ABD dolarına; SD’de ise 2.059.172 ABD dolarına yükselmiştir.

(2) ÇHC’den gerçekleştirilen soruşturma konusu ürün ithalatının ortalama birim fiyatları 2017 yılında 770 ABD doları/adet iken, 2018 yılında 861 ABD doları/adet’e yükselmiş; sonraki dönemlerde ise önemli seviyede düşüş göstererek 2019 yılında 269 ABD doları/adet’e; SD’de 236 ABD doları/adet’e gerilemiştir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın soruşturma konusu ürünün genel ithalatı içinde miktar temelindeki payı 2017 yılında %7,43 seviyesinde iken, 2018 yılında %10,47'ye; 2019 yılında %72,92'ye; SD'de ise %82,15'e yükselmiştir.

4.4 Diğer ülkelerden ithalatın mutlak gelişimi ve fiyatları (Tablo 1a ve 1b)

(1) Soruşturma konusu ülke haricindeki üçüncü ülkeler menşeli ithalatın gelişimi incelendiğinde, 2017 yılında 5.181 adet olan söz konusu ithalat miktarının 2018 yılında 3.856 adede; 2019 yılında 1.922 adede; SD'de ise 1.899 adede gerilediği görülmektedir. Değer olarak bakıldığında ise bahse konu ithalat 2017 yılında 5.444.663 ABD doları, 2018 yılında 4.904.275 ABD doları, 2019 yılında 3.648.797 ABD doları ve SD'de 3.265.142 ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın birim fiyatları incelendiğinde, 2017 yılında 1.051 ABD doları/adet olarak gerçekleşen birim fiyat, 2018 yılında 1.272 ABD doları/adet'e ve 2019 yılında 1.898 ABD doları/adet'e yükselirken, SD'de 1.719 ABD doları/adet'e gerilemiştir.

(3) Üçüncü ülkeler menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki payı ise incelenen yıllar ve SD'de sırasıyla, %92,57, %89,53, %27,08 ve %17,85 olarak gerçekleşmiştir.

4.5 İthalatın nispi gelişimi (Tablo 2)

(1) Soruşturma konusu ithalatın nispi olarak gelişimini görebilmek için, soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın Türkiye toplam benzer mal tüketimi içindeki payı incelenmiştir. Bu bağlamda, öncelikle yerli üretim dalının yurt içi satış miktarı ile genel ithalat miktarı toplanarak ilgili dönemlerde Türkiye toplam benzer mal tüketimi elde edilmiştir. Söz konusu yurt içi satış miktarlarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalat miktarının toplam tüketime oranlanmasıyla da pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2017 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(2) Buna göre, 2017 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi tüketim endeksi, 2018 yılında 84 birime gerilerken, 2019 yılından itibaren genişleme trendi göstererek 101 birime; SD'de ise 149 birime yükselmiştir.

(3) ÇHC'nin 2017 yılında 100 birim olan pazar payı endeksi, sonraki dönemlerde sürekli bir artış eğilimi göstererek, 2018 yılında 129 birime; 2019 yılında 1.232 birime; SD'de ise 1.414 birime yükselmiştir.

(4) Soruşturma konusu ülke haricindeki diğer ülkelerin toplam pazar payı endeksi 2017 yılında 100 birim iken, sonraki dönemlerde sürekli bir düşüş eğilimi göstererek sırasıyla 89, 37 ve 25 olarak gerçekleşmiştir.

(5) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi ise 2017 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2018 yılında 110 birime yükselirken, 2019 yılında 71 birime; SD'de ise 68 birime düşmüştür.

4.6 Fiyat kırılması ve baskısı

(1) Fiyat kırılması, dumpingli ithal ürünün Türkiye pazarına giriş fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarının ne kadar altında kaldığını gösterir.

(2) Fiyat kırılması hesaplanırken, ÇHC'den gerçekleştirilen ithalatın CIF birim fiyatının üzerine tüm dönemler için gümrükleme masrafları (CIF ithalat kıymetinin %2'si oranında); gümrük vergisi (%4,2 oranında); SD için ayrıca İGV (%5,8 oranında) eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değerler ile yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatları karşılaştırılmıştır.

(3) Bu kapsamda, SD'de ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının yerli üretim dalının birim fiyatlarını CIF kıymetinin %2XX'i oranında kırdığı belirlenmiştir.

(4) Fiyat baskısı ise, ithal ürün fiyatlarının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının benzer üründeki ticari maliyeti ve makul kâr oranı dikkate alınarak tespit edilen olması gereken yurt içi satış fiyatının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermektedir.

(5) Fiyat baskısı hesaplanırken ÇHC'den gerçekleştirilen ithalatın CIF birim fiyatının üzerine tüm dönemler için gümrükleme masrafları (CIF ithalat kıymetinin %2'si oranında); gümrük vergisi (%4,2 oranında); SD için ayrıca İGV (%5,8 oranında) eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değerler ile yerli üreticinin ticari maliyetlerine makul bir kâr oranı (%10) eklenerek bulunan olması gereken yurt içi satış fiyatı karşılaştırılmıştır.

(6) Bu çerçevede, SD'de ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının yerli üretim dalının birim fiyatlarını CIF kıymetinin %2XX'i oranında baskı altında tuttuğu belirlenmiştir.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri (Tablo 3)

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, yerli üretim dalının zarar inceleme dönemine ait verileri esas alınarak incelenmiştir. Ekonomik göstergeler arasında yer alan Türk lirası temelindeki tüm parasal değerler dönemsel karşılaştırmanın daha sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için TÜİK'ten temin edilen on iki aylık ortalama Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) kullanılarak enflasyondan arındırılmış, böylelikle reel değerlere ulaşılmıştır. Reel değerler 2017 yılı 100 olacak şekilde endekslenerek zarar inceleme dönemindeki eğilim analiz edilmiştir.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2017 yılında 100 birim olan üretim miktar endeksi, 2018 yılında 75 birime; 2019 yılında 48 birime düşmüş, SD'de ise 70 birime yükselmiştir.

(2) Yerli üretim dalının 2017 yılında 100 birim olan kapasite endeksi, zarar inceleme dönemi boyunca aynı kalmıştır. KKO endeksi ise 2017 yılında 100 birim iken, 2018 yılında 75 birime; 2019 yılında 48 birime düşmüş, SD'de ise 70 birime yükselmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2017 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2018 yılında 92 birime; 2019 yılında 72 birime gerilemiş; SD'de ise 101 birime yükselmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2017 yılında 100 birim olarak kabul edilen ihracat miktarı endeksi 2018 yılında 122 birime yükselmiş, 2019 yılında 66 birime düşerken SD'de ise 67 birime yükselmiştir.

c) Yurt içi fiyatlar ve fiyatları etkileyen unsurlar

(1) Yerli üretim dalının 2017 yılında 100 birim olan soruşturma konusu ürün için yurt içi ağırlıklı ortalama birim satış fiyatı 2018 yılında 91 birime gerilerken, 2019 yılında 99 birime; SD'de 102 birime yükselmiştir. Yurt içi fiyatların oluşmasını etkileyen temel unsurun piyasadaki rekabet koşulları olduğu düşünülmektedir.

ç) Pazar payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2017 yılında 100 birim iken; 2018 yılında 110 birime yükselmiş, 2019 yılında 71 birime; SD'de ise 68 birime gerilemiştir.

d) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının söz konusu ürün için 2017 yılında 100 birim kabul edilen birim ticari maliyeti 2018 yılında 122 birime; 2019 yılında ise 125 birime yükselirken, SD'de 108 birime gerilemiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründe ticari maliyetleri ve ortalama yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi ürün birim kârlılık endeksi 2017 yılında -100 birim iken, sonraki dönemlerde sırasıyla -6.770 birim, -5.753 birim ve -1.305 birim olarak gerçekleşmiştir.

e) Stoklar

(1) Yerli üretim dalının stok miktar endeksi 2017 yılında 100 birim, 2018 yılında 65 birim, 2019 yılında 20 birim ve SD'de 21 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının stok çevirim hızı endeksi 2017 yılında 100 birim, 2018 yılında 155 birim, 2019 yılında 343 birim ve SD'de 432 birim olarak gerçekleşmiştir.

f) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan direk işçi sayısı endeksi 2017 yılında 100 birim, 2018 yılında 67 birim, 2019 yılında 48 birim ve SD'de 51 birim olarak gerçekleşmiştir.

g) Ücretler

(1) Yerli üretim dalının aylık brüt işçi ücreti endeksi 2017 yılında 100 birim, 2018 yılında 87 birim, 2019 yılında 78 birim ve SD'de 85 birim olarak gerçekleşmiştir.

ğ) Verimlilik

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2017 yılında 100 birim, 2018 yılında 112 birim 2019 yılında 99 birim ve SD'de 138 birim olarak gerçekleşmiştir.

h) Nakit akışı

(1) Yerli üretim dalının inceleme konusu ürünün üretim ve satışı ile sağladığı nakit akışı (hasıla - üretim değeri - faaliyet ve finansman giderleri + ürün amortismanı) endeksi 2017 yılında -100 birim, 2018 yılında -91 birim 2019 yılında -55 birim ve SD'de -40 birim olarak gerçekleşmiştir.

ı) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan bilanço aktif büyüklüğü 2017 yılında 100 birim iken 2018 yılında 70 birime; 2019 yılında 37 birime; SD'de 35 birime gerilemiştir.

i) Sermaye artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının 2017 yılında 100 olarak kabul edilen öz sermayesi 2018 yılında 67 birime; 2019 yılında 49 birime; SD'de 34 birime gerilemiştir.

j) Yatırımları artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönemde bütün faaliyetlerine ilişkin kapasite artışı için yapılan tevsiyatı bulunmamaktadır.

(2) Yerli üretim dalının incelenen dönemde bütün faaliyetlerine ilişkin yenileme yatırımları endeksi ise 2017 yılında 100 iken, sonraki dönemlerde sırasıyla 47 birim, 54 birim ve 46 birim olarak gerçekleşmiştir.

k) Yatırımların geri dönüş oranı

(1) Yerli üretim dalının yatırımlarının geri dönüş oranı (net kâr/aktifler) endeksi ise 2017 yılında -100 birim iken, 2018 yılında -113 birim, 2019 yılında -147 birim ve SD'de -49 birim olarak gerçekleşmiştir.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının zarar inceleme dönemindeki ekonomik göstergeleri incelendiğinde, her ne kadar verimlilik, ürün nakit akışı gibi temel ekonomik göstergelerinde SD'de 2017 temel yılına göre iyileşmeler yaşandığı, aynı dönemde stoklarının azaldığı ve stok çevrim hızının arttığı gözlemlense de; yerli üretim dalının üretim, pazar payı, yurt içi satışlardan ürün kârı, KKO ve direk işçi sayısı gibi temel ekonomik göstergelerinin SD'de 2017 temel yılına göre kötüleştiği, yurt içi satış miktarının ise hemen hemen aynı seviyede kaldığı görülmüştür. Bunun yanı sıra, yerli üretim dalının stok miktarı SD'de bir önceki dönem olan 2019 yılına göre artış kaydetmiştir.

(2) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerine ilişkin bilanço aktif toplamı, öz sermaye, yenileme yatırımları gibi göstergeleri SD'de 2017 temel yılına göre düşüş kaydetmiştir.

(3) Ayrıca, yerli üretim dalının yurt içi satışlardan ürün kârı ve ürün nakit akışı ile bütün faaliyetlerine ilişkin yatırımların geri dönüş oranı göstergeleri zarar inceleme döneminin tamamında negatif bir seyir izlemiştir.

(4) Yerli üretim dalının birim ticari maliyeti SD'de, 2017 yılına göre endeks değeri olarak 8 birim yükselmesine rağmen; özellikle soruşturma konusu ülkeden dampingli şekilde gerçekleştirilen ithalatın baskısı nedeniyle yerli üretim dalının yurt içi birim satış fiyatı aynı dönemde ancak 2 birim artış gösterebilmiş, yerli üretim dalı maliyetlerindeki artışı yurt içi satış fiyatlarına aynı oranda yansıtamamıştır.

(5) Soruşturma konusu ürünün bir ithalatçısı tarafından, yerli üretim dalının özellikle 2016-2018 döneminde üretim kabiliyetini azalttığı ve bu nedenle pazardaki muhtemel bir talep artışını karşılamasının mümkün olmadığı öne sürülmüştür. İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuat çerçevesinde, esas olarak yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünü temel tipleri itibariyle üretme kabiliyetini haiz olması yeterli olmakla birlikte, yerli üretim dalının kapasite durumuna ilişkin yapılan inceleme neticesinde, yerli üretim dalının üretim süreçlerinde taşeron faaliyetlerinden yararlanabildiği ve 2016-2021 döneminde üretim kapasitesinde herhangi bir azalmanın söz konusu olmadığı değerlendirilmiştir.

4.9 Zarara ilişkin değerlendirme

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, zarara ilişkin değerlendirme dampingli ithalatın mutlak ve nispi gelişimi ve bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri üzerindeki etkilerini içermektedir.

(2) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatı, zarar inceleme döneminde sürekli bir artış trendi izlemiş, özellikle ÇHC menşeli dizel motorlara yönelik yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin 21/11/2018 tarihinde yürürlükten kalkmasıyla birlikte 2019 yılından itibaren artış hızının önemli seviyede yükseldiği gözlenmiştir. Bahse konu ithalat miktarı, 2018 yılında bir önceki yıla göre %8 oranında artarken, 2019 yılında bir önceki yıla göre %1.047 artmış, SD'de ise 2019 yılına göre %69 oranında artarak 8.740 adet seviyesine yükselmiştir. Zarar inceleme döneminin bütünü itibariyle değerlendirildiğinde, 1/1/2017-30/6/2020 döneminde ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalat miktarı %2.001 gibi önemli bir seviyede artış kaydetmiştir.

(3) Soruşturma konusu ürünün bir ithalatçısı tarafından, 2017 ve 2018 yıllarında ÇHC menşeli soruşturma konusu ürününün görece düşük seviyedeki ithalat miktarının ve buna bağlı olarak ÇHC menşeli dizel motorlara yönelik yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin 21/11/2018 tarihinde yürürlükten kalkmasından sonraki dönemde söz konusu ithalat miktarında yaşanan kayda değer artışın piyasadaki gerçek durumu yansıtmadığı ileri sürülmüştür. Bahse konu ithalatçı, mezkûr duruma gerekçe olarak dampinge karşı önlemin uygulandığı 2017 ve 2018 yıllarında, dizel motor ihtiyacı olan piyasa aktörlerinin bu ihtiyaçlarını doğrudan soruşturma konusu ürün ithal etmek yerine motopomp ve beton vibratörü ithal edip, bu ürünlerin motorlarını demonte etmek suretiyle karşılamalarını göstermiştir. Söz konusu ithalatçı ayrıca, 2019 yılından sonra motopomp ithalatında dikkate değer bir düşüş yaşandığını ileri sürmüştür. Bahse konu ürünlere ilişkin yapılan istatistikî inceleme kapsamında, dampinge karşı önlemin uygulanmaya başladığı 2013 yılında 255.159 adet olan ÇHC menşeli tek silindirli dizel motopomp ithalatının 2017 yılında 578.969 adede, 2018 yılında 702.266 adede yükseldiği;

2019 yılında bir miktar düşüş göstererek 687.367 adet olarak gerçekleşmekle birlikte, artışın 2020 yılında, dampinge karşı önlem yürürlükte olmamasına rağmen devam ettiği ve ithalatın 909.096 adede yükseldiği tespit edilmiştir. ÇHC menşeli dizel beton vibratörü ithalatının ise, 2013-2020 döneminde dalgalı bir seyir izlemekle birlikte 2017 ve 2018 yıllarında 2013 yılına kıyasla düşüş gösterdiği tespit edilmiştir. 2013 yılında 278.308 kg olan söz konusu ithalat miktarı, 2017 yılında 75.407 kg, 2018 yılında 56.525 kg ve 2020 yılında 74.433 kg olarak gerçekleşmiştir.

(4) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının pazar payı da mutlak ithalatın gelişimine benzer bir trend izlemiş ve 2018 yılında bir önceki yıla göre %29; 2019 yılında bir önceki yıla göre %855 ve SD'de 2019 yılına göre %15 artış göstermiştir. Zarar inceleme döneminin bütünü itibariyle değerlendirildiğinde, 1/1/2017-30/6/2020 döneminde ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının pazar payı %1.314 gibi önemli bir oranda artış kaydetmiştir. Buna karşın, yerli üretim dalının pazar payı zarar inceleme döneminde %32 oranında azalmıştır. Bu itibarla, 1/1/2017-30/6/2020 döneminde %49 oranında büyüme kaydeden Türkiye soruşturma konusu ürün pazarında ÇHC menşeli ithalat önemli seviyede artan pazar payı elde ederken, yerli üretim dalı ise pazar kaybı yaşamıştır.

(5) ÇHC menşeli dizel motor ithalatının birim fiyatı 2018 yılında bir önceki yıla göre 12% oranında artsa da, yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin 21/11/2018 tarihinde yürürlükten kalkmasıyla birlikte 2019 yılından itibaren düşmeye başlamış ve 2019 yılında bir önceki yıla göre %69; SD'de ise 2019 yılına göre %13 oranında düşüş göstermiştir. Zarar inceleme döneminin bütünü itibariyle değerlendirildiğinde, 1/1/2017-30/6/2020 döneminde ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının birim fiyatı %69 oranında düşmüştür. Ayrıca, ÇHC menşeli dizel motor ithalatının birim fiyatının zarar inceleme döneminin son iki döneminde önemli seviyede olmak üzere söz konusu dönemin tamamında genel ithalatın birim fiyatlarının altında gerçekleştiği görülmüştür.

(6) ÇHC menşeli dizel motor ithalatının birim fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarını SD'de %2XX oranında kırdığı ve %2XX oranında baskı altında tuttuğu tespit edilmiştir.

(7) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde; yerli üretim dalının üretim, pazar payı, yurt içi satışlardan ürün kârı, KKO ve direk işçi sayısı gibi temel ekonomik göstergelerinin ve bütün faaliyetlerine ilişkin bilanço aktif toplamı, öz sermaye, yenileme yatırımları gibi göstergelerinin SD'de 2017 temel yılına göre kötüleştiği; yurt içi satışlardan ürün kârı ve ürün nakit akışı ile bütün faaliyetlerine ilişkin yatırımların geri dönüş oranı göstergelerinin zarar inceleme döneminin tamamında negatif bir seyir izlediği ve yerli üretim dalının zarar inceleme döneminde maliyetlerinde meydana gelen artışı yurt içi satış fiyatlarına aynı oranda yansıtamadığı gözlenmiştir. Ayrıca, soruşturma konusu ülke menşeli ithalat için tespit edilen damping marjı seviyesinin, ihmal edilebilir oranın önemli düzeyde üzerinde olduğu değerlendirilmiştir. Anti-Damping Anlaşmasının 3 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası ile Yönetmeliğin 17 nci maddesinin 4 üncü ve son fıkralarında da belirtildiği üzere dampingli ithalatın yerli üretim dalı üzerindeki etkisinin analizi kapsamında incelenen etkenlerin biri veya birkaçının mutlak anlamda belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebileceği göz önünde bulundurularak, söz konusu faktörler bir bütünlük içinde değerlendirmeye alınmıştır.

(8) Soruşturma konusu ürünün bir ithalatçısı, ÇHC menşeli dizel motorlara yönelik yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin 21/11/2018 tarihinde yürürlükten kalkmasından sonraki dönemde yerli üretim dalının en çok sattığını iddia ettiği gücü 12 HP ve 17 HP olan motorların üretim ve satışlarında herhangi bir düşüş yaşanmadığı, aksine artışlar yaşandığını ileri sürerek bu durumun da soruşturma kapsamında dikkate alınması gerektiğini belirtmiştir. İşbu soruşturma kapsamında yerli üretim dalının üretim ve satışları da dâhil olmak üzere temel ekonomik göstergelerine ilişkin yapılan değerlendirmeler soruşturma konusu ürünün yalnızca belirli tiplerine münhasır olarak yapılmamakta; yerli üretim dalının soruşturma konusu ürüne ilişkin ürün kompozisyonunun tamamı bütünsellik içerisinde değerlendirilmektedir. Ayrıca, genel olarak zarar incelemesi çerçevesinde, dampingli ithalatın yerli üretim dalı üzerindeki etkisi analiz edilirken, üretim ve satışların da dâhil olduğu incelemeye konu etkenlerin biri veya birkaçının mutlak anlamda belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebileceği göz önünde bulundurulurken, söz konusu faktörler bir bütünlük içinde değerlendirilmeye alınmaktadır.

5. DAMPİNGLİ İTHALAT İLE ZARAR ARASINDAKİ NEDENSELLİK BAĞI

5.1 Dampingli ithalatın zarar üzerindeki etkisi

(1) Soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın dampingli olduğu işbu raporun 3 üncü bölümünde tespit edilmiştir.

(2) ÇHC menşeli dizel motor ithalatının zarar inceleme döneminde mutlak olarak miktarının önemli seviyede artış gösterdiği görülmektedir. Söz konusu ithalat SD’de bir önceki yıla göre %69 oranında; 2017 temel yılına göre ise %2.001 artış kaydetmiştir. Zarar inceleme döneminde bahse konu ithalatın nispi olarak pazar payının da önemli seviyede arttığı gözlenmiştir. Söz konusu ithalatın pazar payı SD’de bir önceki yıla göre %15 oranında; 2017 temel yılına göre %1.314 oranında artarken, yerli üretim dalının pazar payı aynı dönemlerde, sırasıyla, %4 ve %32 oranlarında düşüş göstermiştir. Ayrıca, ÇHC menşeli dizel motor ithalatının birim fiyatlarının 2019 yılından itibaren kayda değer seviyede düştüğü ve söz konusu birim fiyatların zarar inceleme döneminin tamamında genel ithalatın birim fiyatlarının altında gerçekleştiği tespit edilmiştir.

(3) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının birim fiyatlarının SD’de yerli üretim dalının iç piyasa birim satış fiyatlarını önemli seviyede kırdığı ve baskıladığı tespit edilmiştir.

(4) Zarar inceleme döneminde yerli üretim dalının üretim, pazar payı, yurt içi satışlardan ürün kârı, KKO ve direk işçi sayısı gibi temel ekonomik göstergelerinin ve bütün faaliyetlerine ilişkin bilanço aktif toplamı, öz sermaye, yenileme yatırımları gibi temel ekonomik göstergelerinde kötüleşme gözlenmiş; yurt içi satışlardan ürün kârı ve ürün nakit akışı ile bütün faaliyetlerine ilişkin yatırımların geri dönüş oranı göstergelerinin zarar inceleme döneminin tamamında negatif bir seyir izlediği tespit edilmiştir.

(5) Yukarıdaki tespitler ışığında, dampingli olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın miktar ve fiyat etkisinin, yerli üretim dalı üzerinde zarara neden olduğu değerlendirilmiştir. Ayrıca, dampingli olduğu tespit edilen ithalatın miktar ve fiyat etkisi ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde meydana gelen kötüleşmenin, ikisi arasındaki illiyet bağının mevcudiyetini gösterir nitelikte eşzamanlı olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

5.2 Zarara neden olabilecek diğer unsurlar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi ile Anti-Damping Anlaşması'nın 3.5 inci maddesi hükümleri uyarınca, dampingli ithalatın dışında yerli üretim dalında zarara neden olabileceği düşünülen diğer bilinen unsurlar incelenmiştir. Bu kapsamda, dampingli olmayan ithalatın hacmi ve fiyatları, talepteki daralma veya tüketim kalıplarındaki değişmeler, teknolojideki gelişmeler, yerli üretim dalının ihracat performansı ile verimliliği hususları değerlendirilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ülke haricindeki ülkeler menşeli ithalatın zarar inceleme dönemindeki gelişimi incelendiğinde söz konusu ithalat miktarının sürekli bir düşüş eğilimi gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca, bahse konu üçüncü ülkeler menşeli ithalatın birim fiyatlarının zarar inceleme döneminin tamamında ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının üzerinde seyrettiği gözlenmiştir. Bu bakımdan, üçüncü ülkeler menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının talebi arttırabilecek fiyatlarla yapılmadığı değerlendirilmektedir.

(3) Soruşturma konusu ürünün Türkiye pazarı 2018 yılında bir miktar daralmakla birlikte, 2019 yılından itibaren genişleme trendi içerisine girmiş, SD'de bir önceki yıla göre %47 oranında; 2017 temel yılına göre ise %49 oranında artış göstermiştir. Bu bakımdan zarar inceleme döneminin geneli itibariyle incelendiğinde talepte daralma yaşanmadığı değerlendirilmiştir. Öte yandan, soruşturma konusu ürünün genel itibariyle kullanım alanı ve kullanıcı algılamasının aynı kaldığı ve dolayısıyla tüketim eğiliminde bir değişiklik olmadığı değerlendirilmektedir.

(4) Yerli üretim dalının, soruşturma konusu ürünün temel tiplerinin üretimine ilişkin teknolojik yeterliliğe sahip olduğu ve genel olarak, soruşturma konusu ürünün temel üretim teknolojisinde incelenen dönem itibariyle söz konusu ürün talebine önemli düzeyde etki edecek kayda değer bir değişikliğin yaşanmadığı değerlendirilmiştir.

(5) Yerli üretim dalının ihracat performansı incelendiğinde, zarar inceleme döneminde yerli üretim dalının yurt dışı satışlardan ürün kârlılığının 2017 yılı haricinde negatif olarak gerçekleştiği ve ihracat miktarının SD'de 2017 temel yılına göre düştüğü gözlenmekle birlikte, hem yurt dışı satışlardan ürün kârlılığının hem de ihracat miktarının SD'de 2019 yılına göre iyileşme gösterdiği gözlenmiştir.

(6) Yerli üretim dalının verimliliği zarar inceleme döneminde dalgalı bir seyir izlemekle birlikte, SD'de hem 2017 temel yılına göre hem de 2019 yılına göre arttığı tespit edilmiştir.

(7) Bu çerçevede, illiyet bağı değerlendirmesi kapsamında incelenen bilinen diğer unsurların, dampinge konu ithalat ile yerli üretim dalı üzerinde oluşan maddi zarar arasındaki illiyet bağı zayıflatacak veya tümüyle ortadan kaldıracak nitelik ve güçte olmadığı değerlendirilmiştir.

6. SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma sonucunda, yukarıdaki bilgiler ışığında hazırlanan nihai bildirim raporu ilgili tarafların görüş ve değerlendirmesine sunulmaktadır.

(2) İlgili tarafların görüş ve iddialarının alınmasını müteakip yapılacak nihai tespit ve değerlendirmelerin yer alacağı soruşturma raporu kesin kararın alınması için İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'na sunulacaktır.

EKLER:

Tablo 1a : İthalat İstatistikleri (Özet) (2017-SD)

Tablo 1b : İthalat İstatistikleri (Detaylı) (2017-SD)

Tablo 2 : Tüketim ve Pazar Payları Endeksleri (2017-SD)

Tablo 3 : Yerli Üretim Dalının Ekonomik Göstergeleri-Reel (2017-SD)

Tablo 4 : İlgili Taraf Listesi

Tablo 1a: İthalat İstatistikleri (Özet) (2017-SD)					
	Birim	2017	2018	2019	SD
Genel İthalat	Miktar (adet)	5.597	4.307	7.097	10.639
	Dolar Değeri	5.764.992	5.292.390	5.042.487	5.324.314
	Birim Fiyat (\$/adet)	1.030	1.229	711	500
ÇHC'den İthalat	Miktar (adet)	416	451	5.175	8.740
	Dolar Değeri	320.329	388.115	1.393.690	2.059.172
	Birim Fiyat (\$/adet)	770	861	269	236
	İthalat içi Pay (%)	7,43%	10,47%	72,92%	82,15%
Diğer Ülkelerden İthalat	Miktar (adet)	5.181	3.856	1.922	1.899
	Dolar Değeri	5.444.663	4.904.275	3.648.797	3.265.142
	Birim Fiyat (\$/adet)	1.051	1.272	1.898	1.719
	İthalat içi Pay (%)	92,57%	89,53%	27,08%	17,85%

Kaynak: TÜİK

Tablo 1b: İthalat İstatistikleri (Detaylı) (2017-SD)

Menşe Ülke	2017				2018				2019				SD			
	\$	Adet	B.F.	%Adet	\$	Adet	B.F.	%Adet	\$	Adet	B.F.	%Adet	\$	Adet	B.F.	%Adet
ÇİN	320.329	416	770	7,43%	388.115	451	861	10,47%	1.393.690	5.175	269	72,92%	2.059.172	8.740	236	82,15%
İTALYA	3.782.067	3.823	989	68,30%	3.053.979	2.784	1.097	64,64%	679.415	626	1.085	8,82%	828.768	722	1.148	6,79%
İNGİLTERE	655.651	280	2.342	5,00%	334.516	141	2.372	3,27%	1.660.962	717	2.317	10,10%	1.279.401	571	2.241	5,37%
JAPONYA	498.511	330	1.511	5,90%	213.945	130	1.646	3,02%	367.308	239	1.537	3,37%	514.980	349	1.476	3,28%
GÜNEY KORE	35.728	18	1.985	0,32%	102.764	40	2.569	0,93%	680.924	167	4.077	2,35%	438.409	114	3.846	1,07%
ALMANYA	252.414	289	873	5,16%	880.255	295	2.984	6,85%	256.776	168	1.528	2,37%	159.648	112	1.425	1,05%
HİNDİSTAN	130.332	158	825	2,82%	312.846	462	677	10,73%	1.706	2	853	0,03%	41.431	28	1.480	0,26%
TÜRKİYE				0,00%				0,00%	432	2	216	0,03%	432	2	216	0,02%
A.B.D.	4.003	3	1.334	0,05%	1.766	1	1.766	0,02%	1.274	1	1.274	0,01%	2.073	1	2.073	0,01%
SLOVENYA	1.712	1	1.712	0,02%				0,00%				0,00%				0,00%
FRANSA	19.442	14	1.389	0,25%	3.397	1	3.397	0,02%				0,00%				0,00%
TAYLAND	56.185	260	216	4,65%				0,00%				0,00%				0,00%
İRAN				0,00%	689	1	689	0,02%				0,00%				0,00%
ÇEK CUM.	4.433	2	2.217	0,04%	118	1	118	0,02%				0,00%				0,00%
HOLLANDA	4.185	3	1.395	0,05%				0,00%				0,00%				0,00%
Genel Toplam	5.764.992	5.597	1.030	100%	5.292.390	4.307	1.229	100%	5.042.487	7.097	711	100%	5.324.314	10.639	500	100%
Diğer Ülkeler	5.444.663	5.181	1.051	92,57%	4.904.275	3.856	1.272	89,53%	3.648.797	1.922	1.898	27,08%	3.265.142	1.899	1.719	17,85%

Kaynak: TÜİK

Tablo 2: Tüketim ve Pazar Payları Endeksleri (2017-SD)

ENDEKS 2017=100	2017	2018	2019	SD
YERLİ ÜRETİM DALI YURTIÇİ SATIŞLARI	100	92	72	101
GENEL İTHALAT	100	77	127	190
TÜRKİYE TOPLAM BENZER MAL TÜKETİMİ	100	84	101	149
ÇHC İTHALAT	100	108	1.244	2.101
ÜÇÜNCÜ ÜLKELER İTHALAT	100	74	37	37
ÇHC PAZAR PAYI	100	129	1.232	1.414
ÜÇÜNCÜ ÜLKELER PAZAR PAYI	100	89	37	25
YERLİ ÜRETİM DALI PAZAR PAYI	100	110	71	68

Kaynak: TÜİK ve yerli üretim dalı verileri

Tablo 3: Yerli Üretim Dalının Ekonomik Göstergeleri-Reel (2017-SD)

Benzer Ürün: Dizel Motorlar (<15kW)	Birim (Adet)	2017	2018	2019	SD
Üretim	Miktar (Adet)	100	75	48	70
	Değer (TL)	100	68	47	70
Yurt İçi Satışlar	Miktar (Adet)	100	92	72	101
	Değer (TL)	100	83	71	104
	Birim Fiyat (TL/Adet)	100	91	99	102
Yurt Dışı Satışlar	Miktar (Adet)	100	122	66	67
	Değer (TL)	100	120	60	63
	Birim Fiyat (TL/Adet)	100	98	91	94
Varsa Şirket İçi Transfer ve Dikey Kullanım	Miktar (Adet)	100	71	57	50
	Değer (TL)	100	62	50	50
	Birim Transfer Fiyatı (TL)	100	87	89	100
Satılan Malların Sınai Maliyeti	Değer (TL)	100	90	66	91
	Birim Maliyet (TL/Adet)	100	89	95	100
Faaliyet Giderleri (Satış ve Genel İdari Giderler)	Değer (TL)	100	184	140	132
	Birim Maliyet (TL/Adet)	100	182	201	146
Finansman Net Giderleri (Net= Kısa + Uzun Vad. Fin. Gideri-Kısa Vad. Fin. Geliri)	Değer (TL)	100	320	171	77
	Birim Maliyet (TL/Adet)	100	316	245	85
Satılan Malların Ticari Maliyeti	Değer (TL)	100	123	87	98
	Birim Maliyet (TL/Adet)	100	122	125	108
Yurt İçi Satışlardan Ürün Karı	Değer (TL)	-100	-6.238	-4.116	-1.320
	Birim Kar (TL/Adet)	-100	-6.770	-5.753	-1.305
Yurt Dışı Satışlardan Ürün Karı	Değer (TL)	100	-131	-135	-17
	Birim Kar (TL/Adet)	100	-107	-205	-25
Kârlılık (Toplam Kâr ve Birim Kâr)	Değer (TL)	100	-779	-568	-153
	Birim Kar (TL/Adet)	100	-769	-813	-169
Dönem Sonu Stoklar	Değer (TL)	100	58	19	18
	Miktar (Adet)	100	65	20	21
Stok Çevrim Hızı (Satış/Stok)	Miktar (Adet)	100	155	343	432
Kapasite ve KKO	Miktar (Adet)	100	100	100	100
	KKO (Yüzde)	100	75	48	70
Ürün İstihdamı	İdari personel	100	77	56	53
	Direk İşçi sayısı	100	67	48	51
Verimlilik	Üretim/Kişi	100	112	99	138
Ürün Amortismanı	Değer (TL)	100	229	183	179
Ürün Nakit Akışı	Değer (TL)	-100	-91	-55	-40
Firma Net Satış Toplamı	Değer (TL)	100	32	22	29
Firma Amortisman Toplamı	Değer (TL)	100	78	61	57
Firma Faaliyet Gideri	Değer (TL)	100	62	47	42
Firma Finansman Gideri	Değer (TL)	100	109	57	25
Aylık Brüt İşçi Ücreti	Ücret (TL/Kişi-Ay)	100	87	78	85
Firma Bilanço Aktif Toplamı	Değer (TL)	100	70	37	35
Firma Öz sermayesi	Değer (TL)	100	67	49	34
Firma Tevsi Yatırımlar	Değer (TL)				
Firma Yenileme Yatırımları	Değer (TL)	100	47	54	46
Yatırımların Geri Dönüş Oranı	Kâr/Aktifler	-100	-113	-147	-49

Kaynak: Yerli üretim dalı verileri

Tablo 4: İlgili Taraf Listesi

Kurum/Firma Unvanı	İlgili Taraf Türü	Temsilcisi
Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği	Yabancı Ülke Temsilciliği	-
Anadolu Motor Üretim ve Pazarlama A.Ş.	Yerli Üretici	-
Arken Jeneratör A.Ş.	İthalatçı	-
Cefa Makina San. ve Tic. A.Ş.	İthalatçı	-
İndeks Elek. Elekt. Mak. İnş. ve Malz. Tur. Oto. Nak. Den. Ar. San. ve Tic. A.Ş.	İthalatçı	-
Katana Güç Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	İthalatçı	-
Kurtsan Tarım End. Mak. San. ve Tic. Ltd. Şti.	İthalatçı	-
Kürkçüoğlu Jeneratör San. ve Tic. A.Ş.	İthalatçı	-
Mapaş Hırdavatçılık İth. ve Paz. A.Ş.	İthalatçı	-
PMG Taral Tarım Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	İthalatçı	-
Ran Dizel Motor San. ve Tic. Ltd. Şti.	İthalatçı	-
Semak Makina Tic. ve San. A.Ş.	İthalatçı	-
Toker Makina San. ve Tic. Ltd. Şti.	İthalatçı	-